

Vlaams
Parlement

vergadering **C93**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 22 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de omvorming van Cadix – 553 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de afhandeling van de nieuwe dossiers Scholen van Morgen – 556 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de omgang in het onderwijs met kinderen zonder papieren – 557 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over interpretaties van de stappen naar tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) in de verschillende scholengemeenschappen – 656 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over scholen met leningen bij het Nationaal Waarborgfonds – 668 (2014-2015)	15
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over GOK-omkadering – 692 (2014-2015)	17
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de meest recente ontwikkelingen inzake de eindeloopbaan- en pensioenregeling voor het Vlaams onderwijs – 738 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over omgaan met armoede in het onderwijs – 759 (2014-2015)	26

**VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de omvorming van Cadix
– 553 (2014-2015)**

**VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de afhandeling van de nieuwe dossiers Scholen van Morgen
– 556 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp·a): Voorzitter, minister, collega's, deze vraag over Cadix en ook de vraag van de heer De Ro is al ettelijke weken tot maanden geleden ingediend. Intussen hebben we in de pers een aantal verklaringen gelezen met goed nieuws. *(Opmerkingen van minister Hilde Crevits)*

Neen, het was van de schepen in Antwerpen. Geen probleem. Het was de bedoeling om het dossier in een goede richting te sturen.

Om onze tijd niet nodeloos uit te putten, stel ik voor – en ik heb ook overlegd met mijn collega – om mijn vraag, zoals ik ze heb ingediend, niet voor te lezen. Minister, u kunt misschien gewoon de stand van zaken geven in de verschillende DBFM-dossiers (Design Build Finance Maintain).

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Het gaat over alle dossiers die vertraging hebben en in gevaar zouden komen. Minister, in de plenaire vergadering hebt u daar al gedeeltelijk op geantwoord.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, vorige week hebt u in de plenaire vergadering, naar aanleiding van mijn vraag over Scholen van Morgen, eigenlijk een heel duidelijk antwoord gegeven. Het was geruststellend, zowel voor de instelling die jullie noemen als voor alle soortgelijke gevallen. Of heb ik dat verkeerd geïnterpreteerd?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega's, ik heb in de plenaire zitting van vorige week inderdaad kort geantwoord op een actuele vraag hierover. Ik was wat verrast toen ik de vragen om uitleg zag, maar ze waren blijkbaar al een tijdje geleden ingediend. U had evengoed vorige week kunnen aansluiten. Ik heb nu nog wel meer details bij.

Alles wat ik vorige week heb gezegd als antwoord op de vraag van de heer De Meyer blijft gelden.

Ik heb in het najaar 2014 van het Antwerpse stadsbestuur een brief mogen ontvangen over het project Cadix. In het Cadix-schoolbouwproject hebben zich een aantal omstandigheden voorgedaan waardoor het niet meer mogelijk was om vóór 18 juni 2014 een aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning in te dienen. Ik geef u de chronologie van het dossier tot op heden kort weer. Het gaat om een zeer groot schoolbouwproject met een totale gebouwoppervlakte van

24.073 vierkante meter. Het is daarmee het tweede grootste bouwproject binnen het DBFM-programma 'Scholen van Morgen'. Het bouwprogramma omvat zowel de restauratie van bestaande gebouwen als nieuwbouw.

Het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen (AGSO) had destijds inderdaad het idee opgevat om via de DBFM-formule het Stedelijk Instituut voor Sierkunsten en Ambachten (SISA) en de Koninklijke Balletschool Antwerpen (KBA) in één gemeenschappelijke kunstencampus onder te brengen.

Door de complexe situatie van de combinatie nieuwbouw en verbouwing/restauratie en de gevraagde synergie met een aanpalend perceel voor privéontwikkeling, heeft de opmaak van de voorstudie langer geduurd dan gepland. De DBFM-vennootschap heeft aan de inrichtende macht een voorstudie overhandigd op 12 maart 2013, waarop AGIO en de Vlaams Bouwmeester een gunstig advies verleenden op 8 april 2013 en 2 mei 2013. De inrichtende macht liet haar goedkeuringstermijn verstrijken en vroeg daarbij meermaals om uitstel.

Het nieuwe stadsbestuur van Antwerpen heeft dan in september 2013 besloten om van dit project een technische campus te maken in plaats van de oorspronkelijk geplande kunstencampus. Er moest dus een nieuwe projectdefinitie komen. Die is gefinaliseerd in april 2014 en vervolgens goedgekeurd door de Vlaams Bouwmeester. Door de opgelopen vertraging kon de aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning niet tijdig worden ingediend vóór 18 juni 2014. Ondertussen hebben we dit wel kunnen oplossen.

Ik ben mij zeer goed bewust van de grote noden inzake schoolinfrastructuur, in het bijzonder in de stad Antwerpen, en we hebben dus een oplossing gezocht.

Zoals ik vorige week al zei in antwoord op een actuele vraag van collega De Meyer, is er de voorbije maanden intensief en met succes onderhandeld geweest tussen de Vlaamse overheid en de DBFM-vennootschap 'Scholen van Morgen'. Dat leidde tot een principiële akkoord dat eind december 2014 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd waarbij onder andere de bouwlening wordt verlengd van 2017 tot 2020.

Dankzij deze verlenging zullen alle 165 initieel geplande scholenbouwprojecten, ook het Cadix-project, daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. Ook het schoolbouwproject Cadix waarvoor nog geen bouwvergunning werd afgeleverd, wordt opnieuw opgenomen en zal effectief worden gerealiseerd. Ik reken er wel op dat de stad Antwerpen de gewijzigde projectdefinitie nu volledig aanhoudt en al het mogelijke zal doen om de nieuwe planning strikt te respecteren zodat het Cadix-schoolbouwproject binnen het DBFM-programma kan worden gerealiseerd.

U vroeg me of er nog andere dossiers zijn. Eerst en vooral wil ik nog eens onderstrepen dat alle geplande DBFM-projecten effectief tijdig een bouwvergunning hebben verkregen, uitgezonderd de 3+1-schoolbouwprojecten.

Naast het Cadix-project in Antwerpen zijn er nog twee andere dossiers waarvoor de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning niet tijdig kon worden ingediend. Het gaat om het project van het gemeentebestuur van Beersel en het project van de Ursulinen in Mechelen.

Het project Beersel heeft vertraging opgelopen door problemen die verband houden met de restauratie van het klooster, dat was een erfgoedproblematiek. De inrichtende macht heeft ondertussen beslist om het oorspronkelijke renovatieproject te vervangen door een nieuwbouwproject. Het project Ursulinen in Mechelen heeft vertraging opgelopen door zijn architecturale en stedenbouwkundige complexiteit. Ook voor deze twee projecten heeft de

Vlaamse Regering ervoor gezorgd dat ze integraal deel blijven uitmaken van het DBFM-programma.

Tot slot is er nog een laatste, vierde project dat wordt opgestart. Het gaat om een DBFM-project van de scholengemeenschap Moorsledegem, in Ledegem. Dit project komt in de plaats van een ander DBFM-project, waarbij de inrichtende macht vroeger al vrijwillig uit het programma was gestapt. Dus, collega's, blijven we op 165 bouwprojecten in totaliteit, goed voor 200 nieuwe of vernieuwde schoolgebouwen.

De herstart van deze dossiers is nu bezig. Per individueel dossier wordt een termijn bepaald waarbinnen een aanvraag tot het verkrijgen van een bouwvergunning moet worden ingediend. Deze dossiers zullen dan iets later worden opgeleverd dan de overige projecten binnen het DBFM-programma.

De concrete uitvoeringstermijn en de werkelijke opleveringsdatum hangen af van de effectieve uitvoering van de technische planning. Nogmaals, we zullen alle 165 projecten realiseren. De bouwfase is volop aan de gang. Sinds 1 september 2014 is een vijftigtal nieuwe werven opgestart. Ik kan de eerstesteenleggingen niet bijhouden, spijtig genoeg voor mezelf en ook voor die projecten, want het is altijd aangenaam als er een minister ter plaatse komt. Nee? Geen reactie. Het is ook goed als er parlementsleden zijn, natuurlijk. Ik vind het leuk als ik zelf kan gaan.

Op dit moment, zijnde begin januari 2015, zijn 112 van de 165 bouwprojecten toegewezen aan een aannemer. Dat is ook zeer goed, want zodra het is toegewezen is er een grotere kans op de effectieve start. De vennootschap doet er alles aan om ook de kleinere vertragingen die hier en daar zijn opgelopen, zo veel mogelijk te beperken. Gisteren is ook gezegd dat het goed weer was de voorbije maanden, daardoor hebben de aannemers meer kunnen werken. Dat zien we in de voortgang van de projecten.

Op 27 januari 2015 is er een overleg met de afgevaardigd bouwheer van Scholen van Morgen. Daar zal de problematiek van de heraanbestedingen op de agenda staan. 12 procent van de gepubliceerde dossiers is namelijk in heraanbesteding. Het is belangrijk dat we alles gerealiseerd krijgen. Dat is een update, iets uitgebreider dan vorige week, waarbij u ook een antwoord krijgt over de verschillende dossiers.

– Mevrouw Kathleen Helsen treedt als voorzitter op.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Ik ook, en ik ben altijd enthousiast als u ter plaatse komt, minister.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik kan u enkel aanmoedigen om op dezelfde wijze de projecten van DBFM te blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Het voordeel van deze zaal is dat je de commissie ook kunt volgen op de trein, als die stilstaat. Het is inderdaad goed

dat u het Cadix-project nog even in de schijnwerpers zet, mijnheer De Ro, als een van de belangrijke projecten.

Minister, op dit moment hoor ik meer en meer dat DBFM-projecten niet van de grond geraken omdat er geen aannemers worden gevonden. Het is niet echt duidelijk waar het kalf gebonden ligt: soms is het niet duur genoeg, of te laag begroot, de aannemersklasse komt niet overeen. Dat zijn enkele argumenten die ik hoor. Het zou goed zijn om te proberen die projecten zo snel mogelijk van de grond te krijgen. Het is toch vreemd dat de bouwsector vraagt om werk, maar dat men niet intekent op dergelijke projecten.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Op 27 januari 2015 zitten we dus samen met de hoofdaannemer, zeker ook voor die heraanbestedingen. Het is niet veel, het is niet weinig, het is een beetje normaal. Maar dat proberen we nu te doen. We houden ook rekening met de nieuwe intrestvoeten. Volgende week kijken we dus hoe we daar soelaas aan kunnen bieden. Het is een leertraject dat wordt afgelegd in dit dossier, op alle fronten, maar uw opmerking is pertinent en wordt meegenomen in dat overleg.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de omgang in het onderwijs met kinderen zonder papieren – 557 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag dateert al van enige tijd geleden, maar de omstandigheden zijn nog dezelfde. Het is misschien interessant om te vernemen wat er is gebeurd in de weken tussen het incident en nu.

Dus, we vernamen dat er enkele kinderen van uitgeprocedeerde asielzoekers op weg naar school van de bus geplukt werden door politiediensten, door de Dienst Vreemdelingenzaken, zodat ze zouden kunnen worden uitgezet. Mijn vraag gaat niet over het asielbeleid, dat wordt uiteraard federaal bepaald. Een onderdeel van een asielbeleid is het uitwijzingsbeleid. Dat is niet nieuw. Dat er binnen een uitwijzingsbeleid in bepaalde gevallen dwang kan of moet worden gebruikt, is trouwens mee bepaald binnen de wetgeving.

Mijn pleidooi en vragen gaan echter over het aspect van schoolgaande en leerplichtige kinderen van ouders die uitgewezen zijn of zullen worden. Daarover hebben de verschillende ministers van Onderwijs en Binnenlandse Zaken of Asiel en Migratie de afgelopen decennia constant gezocht naar een regeling die zowel het recht op onderwijs respecteerde als de asielwetgeving kon laten functioneren. Zo werd er in 2003 een omzendbrief opgesteld betreffende de verwijdering van gezinnen met schoolgaande kinderen van minder dan achttien jaar en werden er afspraken gemaakt in verband met het optreden van politiediensten in scholen. In de omzendbrief wordt duidelijk gesteld dat de politie in geen geval mag optreden in de school zelf en dat een optreden best gebeurt in het bijzijn van familie en dat de school op de hoogte wordt gebracht.

In dit betreffende geval gebeurde de ingreep op weg naar school. Het is natuurlijk een geval van interpretatie, maar voor mij maakt de weg van en naar

school deel uit van het verbod in bovenvermelde omzendbrief. De bedoeling van de omzendbrief was om een van de moeilijkste aspecten van het asielbeleid zo te organiseren dat het voor de betrokken kinderen, maar ook voor hun familie en klasgenootjes zo kindvriendelijk mogelijk kan worden georganiseerd. In dit geval kan men dus de vraag stellen of er werd ingegaan tegen de geest van de omzendbrief.

Naast de kwestie van het tijdstip van optreden, is er reeds lang een discussie over de termijn waarop een gezin met kinderen zonder papieren moet worden uitgezet. In dezelfde omzendbrief wordt gewag gemaakt dat de Dienst Vreemdelingenzaken kan beslissen om de kinderen hun schooljaar te laten afmaken. Een sluitende regeling bestaat er echter niet. Op het einde van de vorige legislatuur hebben hierover voorbereidende gesprekken plaatsgevonden tussen uw voorganger en de staatssecretaris bevoegd voor Asiel en Migratie. De tijd was te kort om tot een voldragen oplossing te komen.

Minister, zult u contact opnemen met de federale staatssecretaris voor Asiel en Migratie om duidelijke afspraken te maken over het tijdstip waarop kan worden ingegrepen om kinderen op te halen voor uitzetting? Bent u van mening dat ook de weg van en naar school moet worden opgenomen in een eventuele nieuwe omzendbrief om alle verwarring te voorkomen in de toekomst? Zult u het overleg over de termijn waarop een uitzetting kan gebeuren opnieuw opnemen met uw federale collega? Zo ja, wat is uw visie? Moet een kind steeds zijn schooljaar of schoolcarrière kunnen afmaken vooraleer de uitzetting kan gebeuren?

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp·a): Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer De Ro en de teneur ervan. Elk kind tussen 6 en 18 jaar in België is leerplichtig. Dat geldt ook voor kinderen van asielzoekers of kinderen zonder papieren. Ook zij hebben recht op onderwijs vanaf 2,5 jaar. Dat is essentieel, ook om het leven draaglijk te maken van kinderen die toch al in dergelijke preciaire situatie verkeren. We zien ook vaak dat die kinderen ontzettend goed hun best doen, ondanks de gestresseerde situatie waarin het gezin vaak verblijft.

Onderwijs is uiteraard ontzettend belangrijk voor de toekomst van alle minderjarigen. Begeleide minderjarigen krijgen bij een negatieve beslissing de kans om hun schooljaar af te maken. Overweegt u om kinderen hun opleiding te laten afmaken omdat daar vanop het terrein vragen over zijn, zoals van de Vlaamse Scholierenkoepel en diverse onderwijsinstanties?

Nog een andere categorie zijn de niet-begeleide minderjarigen. Die krijgen ook na de leeftijd van 18 jaar de mogelijkheid om hun opleiding af te maken. Certificaties worden desgevallend meegegeven zodat ze in het land van herkomst bij terugkeer de nodige onderwijsbewijzen kunnen voorleggen. Voor de gezinnen die eventueel voor vrijwillige terugkeer opteren, is het ook van belang dat binnen het onderwijs de nodige hulpprogramma's voor re-integratie in de landen van herkomst worden ondersteund en opgezet.

Wie in de procedure zit, mag les volgen. Wie beroep heeft aangetekend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen mag dat ook blijven doen. Het Grondwettelijk Hof heeft die keuze ook bevestigd. Bovendien heeft voormalig minister Smet in het verleden gekozen om de groep personen die nog in de fase van onzekerheid zitten bij de groep 'wettig verblijf' te rekenen. Ook daar heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de uitgewerkte maatregel gunstig en niet disproportioneel was.

Daarom een oproep, minister. Er zijn de gemediatiseerde cases van de Navid Sharifis en anderen, maar neem gerust aan dat onder de waterlijn heel veel minderjarige kinderen, al dan niet in een stabiele gezinssituatie, in onze scholen vertoeven. Het is voor een school en scholengemeenschap heel verontrustend als er interventies in de buurt zijn. Op school kan het uiteraard niet. In de marge van het schoolse gebeuren of het verenigingsleven wordt er echter soms geïnterveneerd. Dat heeft heel traumatiserende gevolgen. Minister, ik vraag u om daar heel duidelijk stelling in te nemen voor het recht op onderwijs van de jongeren en voor de mogelijkheid om desgevallend een opleiding te kunnen voltooien.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, tijdens de bespreking in de Kamer van de beleidsnota van Theo Francken, staatssecretaris voor Asiel en Migratie, heeft hij gezegd dat kinderen zonder verblijfspapieren het land moeten verlaten maar binnenkort niet meer zullen worden opgepakt op de weg van en naar school. In principe valt de weg van en naar school niet onder de noemer 'tijdens de schooluren' maar wel onder 'de schoolperiode'.

Uiteraard vinden we dat minderjarigen niet mogen worden meegenomen op weg naar school. De staatssecretaris zal daarom het concept van de schooluren verduidelijken en samen met de minister van Binnenlandse Zaken, Jan Jambon, de omzendbrief 2003 aanpassen. Minister, hebt u al een timing met staatssecretaris Francken afgesproken?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Uiteraard deelt mijn fractie de bezorgdheid die hier is geformuleerd. De vraag is wie waarvoor verantwoordelijk is. De verantwoordelijkheid hier rust nog sterker bij de federale staatssecretaris die bevoegd is voor asielbeleid dan bij de Vlaamse minister van Onderwijs. Dat belet niet dat de bezorgdheid die hier is geformuleerd, kan worden overgemaakt.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, tijdens de bespreking van onze eigen beleidsnota heb ik die vraag al in grote mate beantwoord.

Ik zal een aantal lijnen herhalen. We hebben uiteraard allemaal de berichten in de media gevolgd over Armeense leerlingen die op weg naar school in Lier van de bus werden geplukt om te worden overgebracht naar een terugkeercentrum.

De omzendbrief stelt vandaag zeer duidelijk dat het niet is toegestaan om kinderen af te halen tijdens de schooltijd in de school en dat er wordt aangeraden om leerlingen niet op te wachten aan de schoolpoort, tenzij in specifieke gevallen.

De omzendbrief adviseert ook dat er bij voorkeur wordt opgetreden vóór schooltijd. Daarbij wordt niet geëxpliciteerd waar de schooltijd begint en eindigt. Voor alle duidelijkheid: we spreken hier over een federale omzendbrief.

Ik heb ook de verklaringen van staatssecretaris Theo Francken in de Kamer gelezen. Ik wil ten eerste benadrukken dat het voor mij evident is dat de weg van en naar school ook onder de onderwijsperiode valt. Ik denk dat het onaanvaardbaar zou zijn om kinderen van en op weg naar de school af te halen. Staatssecretaris Francken heeft dat ook al gezegd. Hij heeft bevestigd dat de omzendbrief expliciet daaraan zal worden aangepast, dat het zal worden

opgenomen in de omzendbrief. Mijn mening is dat het evident is dat het onder de onderwijsperiode valt.

Ten tweede, mijnheer De Ro, verwijst u in de inleiding van uw vraag naar het overleg dat op het einde van de vorige legislatuur plaats had tussen mijn voorganger, minister Smet, en de toenmalige staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maggie De Block. Doel van dat overleg was uiteraard te komen tot een zo optimaal mogelijke afstemming tussen het Vlaamse onderwijsbeleid en het federale asiel- en migratiebeleid. Het klopt dat men toen niet tot een voldragen oplossing is gekomen. Ik heb intussen zelf het initiatief genomen om de huidige staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Theo Francken, te vragen om de draad van het overleg terug op te nemen. Ik heb daarbij ook een aantal agendapunten voorgesteld. Een daarvan, mijnheer De Ro, is precies het element dat u aankaart in uw tweede vraag, namelijk de termijn waarbinnen schoolgaande kinderen wier gezin daartoe het bevel krijgt, ook effectief het grondgebied moeten verlaten. De andere vragen en onderwerpen van overleg betreffen het recht op onderwijs, onder andere in terugkeercentra.

De omzendbrief waarover ik net sprak, bevat de mogelijkheid tot uitstel van vertrek. Kinderen waarvoor de beslissing tot het bevel om het grondgebied te verlaten genomen wordt vanaf de paasvakantie krijgen in sommige gevallen de toestemming om met het kerngezin in België te kunnen blijven tot het einde van het schooljaar. Dat staat nu al in de omzendbrief. Die mogelijkheid tot uitstel van vertrek geldt dus niet voor leerlingen waarvoor de beslissing tot bevel om het grondgebied te verlaten genomen wordt vóór de paasvakantie. Dat is natuurlijk wat vreemd en pijnlijk.

Vanuit het werkveld – scholen, onderwijskoepels en ouderinitiatieven – wordt zeer regelmatig aangekaart dat die gezinnen zeer plots de school moeten verlaten. Niet alleen voor het gezin, maar ook voor de klasgenoten, medeleerlingen en ouders uit de school is dit een gebeurtenis met een enorme impact, waarvoor het onbegrip vaak zeer groot is. Regelmatig duiken daarover ook verhalen op.

Ik heb recent een delegatie ontvangen van Zonderwijs, die dit probleem onder de aandacht wilden brengen. Ze verzamelden handtekeningen uit het werkveld. Er leeft dus heel wat. De onderwijskoepels hebben daarbij ook aangekaart dat niet alleen de onderwijs- en toekomstkansen van de leerlingen in het land van herkomst worden gehypothekeerd, maar dat op die manier ook de inspanningen van de betrokken leerkrachten en schoolteams om kinderen te integreren en op te nemen, teniet worden gedaan. Voor de leerlingen en de leerkrachten die achterblijven, kan het traumatisch zijn dat die leerlingen midden in het jaar uit de klas worden geplukt.

Ik deel die bekommernis, maar anderzijds moeten we respect hebben voor de genomen beslissingen. We bevinden ons dus op een heel moeilijk snijvlak tussen respect voor keuzes die gemaakt werden, de gevoelens van wie achterblijft en de toekomstkansen van de kinderen.

Daarom is het zeer nuttig om de problematiek grondig te bespreken met staatssecretaris Francken.

Mevrouw Gennez heeft nog een aantal aanvullingen gedaan en vroeg om de kinderen hele onderwijstrajecten te laten afronden. Zoals ik al zei, zitten we op het snijvlak tussen respect voor gemaakte keuzes en rechten van kinderen.

Ik zal de hele problematiek bespreken, maar ik kan niet vooruitlopen op die besprekingen. Ik ben wel bijzonder gevoelig voor het punt voor of na de

paasvakantie, want daarbij worden er middenin een schooljaar drastische keuzes gemaakt.

Ik ga ervan uit dat we die problematiek hernemen zodra ik het gesprek heb gevoerd met staatssecretaris Francken en dat we hier dan ook een update kunnen geven aan de hand van wat dit gesprek heeft opgeleverd.

Het gaat om een heel gevoelige problematiek, waarbij er al een aantal engagementen werden genomen, zoals het verduidelijken van de omzendbrief. We moeten nagaan of er met wat soepelheid kan worden omgegaan met de keuze om midden in het schooljaar in te grijpen.

De andere vragen neem ik mee. Voor de ene vraag ben ik uiteraard al wat gevoeliger dan voor de andere. Ik denk dat het goed is om eerst, in alle sereniteit, het gesprek te voeren met de bevoegde staatssecretaris.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, begrijp mij niet verkeerd: ik ben in dezen niet naïef. Ik heb de periode van de eerste asielcrisis meegemaakt op het kabinet Onderwijs als raadgever gelijke kansen, in verband met onderwijs aan kinderen in open en gesloten asielcentra. Het waren andere tijden. In die periode werden er omzendingbrieven geschreven.

Ik heb eveneens een aantal jaren bij Binnenlandse Zaken gewerkt. Daar verlies je heel snel je naïviteit, zeker als het gaat over 'filières', over het misbruik maken van het feit dat er in de wetgeving van een bepaald Europees land andere dingen staan dan in andere landen. Zeker als het over kinderen gaat, wordt daarvan genadeloos misbruik gemaakt door mensenhandelaars. Ik begrijp dus heel goed en kan empathie tonen voor de bedoelingen van de DVZ en de staatssecretarissen die federaal de bevoegdheid hebben van Asiel en Migratie. Ik heb eveneens begrip voor de bezorgdheid die u hebt vanuit het onderwijsveld en die een heel belangrijke en menselijke opdracht is.

Misschien is het moment wel goed. Tijdens asielcrisisen of bij stijgende cijfers is er aan de overkant veel minder tijd en begrip om aan omzendingbrieven te sleutelen. De cijfers van de afgelopen jaren maken misschien het gesprek mogelijk dat u grondig wilt voeren met uw collega tussen de kabinetten.

Ik neem dat ene punt van de paasvakantie er nu expliciet bij. Dat was destijds een compromis tussen diensten die eigenlijk geen toegevingen wilden doen en Onderwijs dat vond dat kinderen na de paasvakantie hun schooljaar moesten kunnen afmaken. Misschien is er nu wel de ruimte om kinderen hun schooljaar te laten afmaken, ongeacht wanneer de uitspraak over hun uitwijzing valt doorheen dat schooljaar. Elke extra verduidelijking die u daar kunt bereiken, is meegenomen.

Indien er effectief een onherroepelijke uitwijzingsbeslissing wordt genomen en uitgevoerd, dan is het meegeven van die kwalificaties het minste dat we voor die minderjarigen kunnen doen. Daar wees mevrouw Gennez terecht op. Het zou dan ook goed zijn dat te communiceren aan de diensten die zich bezighouden met het honoreren, homologeren of brevetteren van die kwalificaties. Hier liggen heel wat kansen. Ik ben blij met de teneur van uw antwoord, minister, ik had die ook al gemerkt in uw reactie destijds, bij het ontvangen van de onderwijsdelegatie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over interpretaties van de stappen naar tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) in de verschillende scholengemeenschappen – 656 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, vroeger bestonden er verschillende voorrangscategorieën in de verschillende netten van ons onderwijs. Dat leidde soms tot onduidelijkheid en vaak ook tot onzekerheid voor beginnende leerkrachten. Daarom werd het systeem van de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) ingevoerd. De geest hiervan was bescherming van personeelsleden, zeker van startende jonge leerkrachten.

Een personeelslid start als tijdelijke van bepaalde duur in een interim of in een aanstelling die eindigt op het eind van een schooljaar. Als een personeelslid over minstens 3 schooljaren in totaal 720 dagen anciënniteit op de teller heeft, kan het statuut 'tijdelijke van doorlopende duur' worden aangevraagd. Daarmee krijgt het personeelslid voor de volgende schooljaren recht op een aanstelling in de eigen scholengemeenschap, en als er vacante uren zijn, is een benoeming mogelijk.

De aanstelling als tijdelijke van doorlopende duur is dan ook een belangrijke mijlpaal waar beginnende personeelsleden naar uitkijken. Het systeem is bedoeld om hen zekerheid te bieden. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag stelde u ook dat het systeem bedoeld is om een beter lokaal personeelsbeleid mogelijk te maken. Elke scholengemeenschap kan dus eigen accenten leggen, maar in plaats van toekomstperspectief levert dat jonge personeelsleden soms ontgoocheling op. Sommige schoolbesturen spreken immers onderling een zeer restrictieve houding af waarmee men jonge personeelsleden slechts twee schooljaren aan het werk houdt. Ze worden geen derde jaar aangeworven zodat de scholengemeenschap geen verplichting krijgt tegenover die personeelsleden. Deze praktijk komt spijtig genoeg vaker voor dan men zou denken, zowel in scholengemeenschappen van het basisonderwijs als in het secundair onderwijs.

Andere scholen houden bepaalde personeelsleden hoe dan ook in dienst om ze zo snel mogelijk aan het TADD-statuuut te helpen. Die mensen worden aangesteld via de ruimste interpretatie van een voldoende geacht diploma en presteren zelfs diensten onder een ander bevoegdheidsbewijs. Zodra het om een voldoende geacht diploma gaat, is er geen enkel wettelijk bezwaar, maar is het een goed idee om een master Latijn aardrijkskunde te laten geven wanneer een master Aardrijkskunde precies dat werk zoekt?

Zowel het afblokken van TADD voor beginners als het overal inzetten van jonge personeelsleden is volgens mij negatief voor de kwaliteit van ons onderwijs, en beide zijn lokale interpretaties van de TADD-regels.

Doordat het verwerven van het TADD-statuuut vasthangt aan de scholengemeenschap is het bovendien zo dat jonge personeelsleden na een lange interim in scholengemeenschap A geen interim durven aan te nemen in scholengemeenschap B, ook niet binnen hetzelfde net omdat ze dan de kans verkijken op een aanstelling in A die zou meetellen om TADD te verwerven, wat in B dan niet het geval is. Het gaat wel over een lokale interpretatie van de regels, maar zodra een personeelslid na TADD benoemd wordt, heeft dat via de reffectatieregelgeving hoe dan ook een personeelseffect op de scholengemeenschappen van hetzelfde net in de omgeving.

Minister, in het antwoord op mijn vraag 71 stelt u dat er geopteerd wordt om via een gefaseerde aanpak te werken aan een algemeen kader, vanuit een omvattende visie.

Hoe evalueert u de totaal verschillende interpretaties van het stappenplan aanwerving-TADD-benoeming in verschillende scholengemeenschappen, vanuit het perspectief om jonge leerkrachten sterker te motiveren en sneller werkzekerheid te geven, wat toch een van de elementen is uit de beleidsnota?

Is het al dan niet wenselijk of nodig om anciënniteitsverwerving buiten de eigen scholengemeenschap maar binnen hetzelfde net in zekere mate toch te laten meetellen om anomalieën te vermijden?

Kunt u aangeven welke omvattende visie gehanteerd zal worden om het stappenplan aanwerving-TADD-benoeming aan te passen of te verfijnen?

Minister, ik verwacht dat u zult verwijzen naar het noodzakelijke sociale overleg en naar de autonomie van de scholengemeenschappen, en daar heb ik alle begrip voor.

Het is ook nuttig om even na te gaan wat de geest was van de regelgeving op het moment dat ze tot stand kwam en om na te gaan hoe sommigen deze regelgeving vandaag toepassen. Komt dit nog overeen met de geest van de regelgeving? Volgens mij is dat jammer genoeg in een aantal scholen en scholengemeenschappen niet meer het geval.

Ik vind dat u als minister en wij als parlement een signaal moeten geven van wat de geest was van de regelgeving en wat we verwachten van schoolbesturen zodat men op die manier jonge, beginnende leerkrachten een ruimer perspectief kan bieden. In de vorige legislatuur is er veelvuldig gesproken over jonge leerkrachten een beter perspectief geven, wat ook uw bedoeling is.

Minister, het antwoord dat u vandaag geeft, is hoe dan ook een belangrijk signaal voor het werkveld. Autonomie van scholen en sociaal overleg, zijn voor mij als signaal echt onvoldoende.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de heer De Meyer stelt een zeer interessante vraag. Ik hoorde in zijn vraag ook al een stukje antwoord. Op zich stemt me dat positief, want dat wil zeggen dat we allemaal goed weten waar we naartoe willen.

Ik denk dat we er allemaal van overtuigd zijn dat we jonge mensen die de stap naar het onderwijs zetten, daar ook willen houden. Bovendien wensen we ook goede leerkrachten en willen we jongeren met goede kwaliteiten de stap naar het onderwijs laten zetten.

Ik meen me te herinneren dat TADD een bescherming moet bieden voor jonge leerkrachten. Zoals elk systeem zijn voordelen heeft, heeft het natuurlijk ook zijn nadelen. Ik wens toch ook wel een lans te breken voor die schoolbesturen die een correct en consistent personeelsbeleid wensen te voeren. Het is evident – en ik zet even de pet van schoolbestuurder op – dat het TADD-statuuut van een jonge leerkracht een voorbode is van een vaste benoeming, van een definitieve betrekking, wat op zich goed is. Het maakt toch ook wel dat een schoolbestuur zeer alert die jonge leerkracht zal moeten evalueren en bijsturen, omdat die jonge leerkracht na die 720 gepresteerde dagen de facto benoemd wordt. Op zich is dat goed, maar men moet er ook wel begrip voor kunnen opbrengen dat elk personeelsbeleid dat doet. Soms kan men zich de vraag stellen – en het is een

open vraag – of die 720 dagen wel volstaan om jonge mensen de kans te geven om zich te ontplooien, om zich een aantal werkmethodes eigen te maken. TADD heeft duidelijke voordelen, maar ook beperkingen.

Minister, we kunnen dit niet los zien van het loopbaandebat. Dit is een inherent onderdeel. In die optiek denk ik dat we niet halsoverkop maatregelen moeten nemen of hier en daar moeten bijsturen. We moeten de problematiek ten gronde aanpakken. Minister, welke planning hebt u voor het loopbaandebat?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega's, de problematiek is zeer interessant. De heren Van Dijck en De Meyer zeggen dat het een maatregel is die zeer goed bedoeld is, maar die soms effecten heeft die een beetje vervelend zijn. We horen uit het werkveld verhalen over leerkrachten die twee jaar lang geen negatieve opmerkingen hebben gekregen maar dan het derde jaar niet mogen starten omdat men bang is voor de effecten. Dat is heel vervelend en leidt ook tot frustraties.

De heer De Meyer zegt dat hij ongelukkig zal zijn als ik enkel verwijs naar het sociaal overleg, maar ik zal het toch moeten doen. In de voorbije legislatuur heeft men geprobeerd om tot een loopbaanpact te komen. TADD moet daar volgens mij deel van uitmaken. Als je tot een meer duurzame loopbaan voor jonge leerkrachten wilt komen en ook wilt zorgen dat ze in het onderwijs blijven, dan moet je alle facetten meenemen, ook dat facet. Het is niet mijn bedoeling om daar lang mee te wachten, integendeel. Ook dit jaar moeten er nog besparingen worden gerealiseerd op de omkadering in het secundair onderwijs die nog in de praktijk moeten worden geïmplementeerd. Er moet ook nog sociaal overleg worden gevoerd. Je kunt het ene moeilijk los zien van het andere.

De decreten Rechtspositie voor de personeelsleden in het onderwijs leggen in hoofdzaak de rechten en plichten vast voor de personeelsleden en de schoolbesturen van het onderwijs. De opbouw van het recht op TADD, een voorrangrecht voor tijdelijke aanstelling, is een van de meest elementaire basisrechten uit de decreten Rechtspositie. Het stelsel van tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft tot doel meer stabiliteit en zekerheid te brengen in de betrekking voor tijdelijke personeelsleden, door aan de werkgevers in het onderwijs een zekere verplichting tot aanstellen of contracteren op te leggen en de ontslagmogelijkheden te beperken. Ook het gewone arbeidsrecht beschermt de werknemer door een beperking van opeenvolgende contracten van bepaalde duur. De situatie in het onderwijs is daarenboven bijzonder, omdat schommelingen in leerlingenaantallen, financiering en subsidiëring en schoolorganisatie opeenvolgende tijdelijke aanstellingen onvermijdelijk maken.

Deze rechten op TADD worden verkregen op basis van gepresteerde uren. Tot de invoering van de scholengemeenschappen in het basisonderwijs en het secundair onderwijs, bouwden de personeelsleden deze 'basisrechten' op per schoolbestuur. Met de invoering van de scholengemeenschappen wordt dit recht opgebouwd – en kan het personeelslid dit recht laten gelden – in alle scholen die behoren tot dezelfde scholengemeenschap. Op deze wijze heeft een personeelslid met het recht op TADD een groter areaal aan tewerkstellingsmogelijkheden en beschikken de scholen uit de scholengemeenschap over een bredere kern van mogelijke kandidaten.

Zoals ik in mijn antwoord op schriftelijke vraag 71 van 21 oktober 2014 al aangaf, is dit bedoeld om scholen en schoolbesturen binnen een scholengemeenschap te laten samenwerken en toe te laten een eigen lokaal personeelsbeleid uit te bouwen. In dat opzicht is het mogelijk dat er een verschillende aanpak bestaat tussen verschillende scholengemeenschappen, net

zoals dit vroeger mogelijk was tussen verschillende schoolbesturen. Het feit dat scholengemeenschappen een eigen lokaal personeelsbeleid uitbouwen en daar afspraken rond maken, vind ik een positief gegeven.

U vroeg om de regelgeving te evalueren en eventueel bij te sturen, maar dat kan niet zonder sociaal overleg. Ik wil nog eens nadrukkelijk onderstrepen dat de regeling van TADD tot stand is gekomen na zeer lange besprekingen en vanuit een passende afweging van belangen en rechten van beide partijen: personeelslid en schoolbestuur. De overheid is in deze geen rechtstreeks betrokken partij, maar kan de gesprekken hierover opnieuw faciliteren indien de sociale partners van oordeel zijn dat het evenwicht in rechten en plichten niet langer aanwezig is.

Mijnheer De Meyer, u doet zelf het voorstel om diensten gepresteerd in één scholengemeenschap te laten meetellen in een andere scholengemeenschap van hetzelfde net. Dat is tijdens de vorige legislatuur door de overheid op tafel gelegd en besproken met de sociale partners. Maar men is het daarover niet eens geraakt.

Het uitgangspunt en de doelstelling moeten zeker zijn dat de lerarenloopbaan weer aantrekkelijker wordt en dat meer jonge mensen in het beroep blijven. In het bijzonder zal daarbij aandacht worden geschonken aan de werving van leraren, de aanvangsbegeleiding, de taakbelasting en werkzekerheid van startende leraren en de professionalisering. Maar bij de keuze van de maatregelen moeten we zeker de sociale partners betrekken en een draagvlak vinden. Net zoals de invoering van de scholengemeenschappen een belangrijke impact heeft gehad op de reikwijdte van het recht op TADD, zal ook in het kader van de bestuurlijke schaalvergroting dit onderdeel van de personeelsstatuten opnieuw ten gronde aan bod komen.

Mijnheer De Meyer, ik vind uw voorstel dus bijzonder waardevol. Ik neem het zeker mee. Ik wil het sociaal overleg daarover opstarten, collega's, maar ik zie het als een onderdeel van een loopbaangesprek of een loopbaanpact, waarover de gesprekken dus binnenkort worden opgestart.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is evident dat hierover sociaal overleg nodig is. Daar heb ik geen enkel probleem mee. Ik ben het ook eens met de heer Van Dijck dat er een correct en consistent personeelsbeleid moet worden gevoerd in de scholengemeenschappen. Maar ik wil eraan toevoegen: conform de geest van de regelgeving.

Er lijken twijfels te bestaan of 720 dagen lang genoeg is om jonge leerkrachten ernstig te evalueren. Als een scholengemeenschap de jonge leerkrachten begeleidt, regelmatig evalueert en ernstig opvolgt, kun je na drie jaar toch een oordeel vellen, zeker als ze goed worden opgevolgd en geëvalueerd. Natuurlijk moet er daarvoor ook ernstige begeleiding zijn binnen de school en binnen de scholengemeenschap.

Het loopbaanpact, minister, zoals u zelf stelt, moet mee als doel hebben de loopbaan voor jonge leerkrachten nog interessanter te maken dan ze nu al is. Ik hoor in het veld toch zeer regelmatig dat dat een element is. Mijn eenvoudige suggestie om anciënniteit die men opdoet in andere scholengemeenschappen te laten meetellen is geen spectaculaire wijziging, maar zou wel een aantal enorme voordelen bieden voor jonge leerkrachten.

Als alle schoolbesturen denken dat het door andere besturen op een minder ernstige, correcte en consistente wijze wordt gedaan dan bij hen, vraag ik me af

hoe we kunnen komen tot grotere scholengemeenschappen en grotere schoolbesturen. Als er enkel argwaan is ten aanzien van collega's in andere schoolbesturen, wordt dat een uitermate moeilijk proces. Ik ben het er wel mee eens dat men het recht heeft om een eigen, lokaal personeelsbeleid te voeren. Het is een genuanceerde, complexe materie.

Ik dring er toch op aan dat er op dit vlak op korte termijn vooruitgang wordt geboekt, met de nadruk op: korte termijn. Moet alles in één pact worden gestoken? Als het snel kan gebeuren, vind ik dat een goede zaak. Als het een overladen trein wordt, die juist omdat hij zo overladen is, nooit zal vertrekken, en de trein der traagheid wordt, pleit ik eerder voor deelmaatregelen dan voor één globaal pact. Dat was reeds aangekondigd bij de start van de vorige legislatuur en we wachten er nog steeds op. Uiteraard willen we u als nieuwe minister alle kansen geven, maar ik wou u toch enkele suggesties meegeven.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): In verband met het evalueren, als je een vacante betrekking hebt op 1 september en je neemt iemand nieuw aan, gaat het niet over drie schooljaren, maar over twee. Want als je die leerkracht het derde schooljaar laat starten, en je gaat ervan uit dat het voor heel het schooljaar is, kom je aan 720 dagen. De afweging moet je dus maken voor het derde schooljaar begint.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Er is ook een rem aan het gebruik van TADD voor de problematiek van jonge leerkrachten, om hen een soort van werkzekerheid te geven. Wanneer scholen een bepaalde poule van TADD'ers in die scholengemeenschap hebben, hebben zij ook voorrang op een nieuwe, jonge leerkracht die zich eventueel komt aanmelden. Daardoor heeft die helemaal geen kans om te beginnen. Dat is vervelend.

Het geldt ook voor de vaste benoemingen. Als leerkrachten in een tijdelijke andere opdracht zitten, worden die vervangen door een andere leerkracht, maar die zal nooit de uren uit de vaste benoeming krijgen, omdat de leerkracht die weg is, die uren bezit. Dat is een heel debat voor het loopbaanpact. Er komen heel veel dingen samen. Daar gaan we nog uitgebreid over moeten nadenken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over scholen met leningen bij het Nationaal Waarborgfonds – 668 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, sommige scholen die voor hun infrastructuurwerken in de periode 1974-1989 leningen hebben afgesloten bij het Nationaal Waarborgfonds, hebben het niet altijd gemakkelijk om die leningen af te betalen. De financiële toestand is nu totaal anders dan wat werd verwacht in de periode dat de leningen werden afgesloten.

Dat sommige scholen daardoor in een precaire situatie zijn geraakt en dat ze een onevenredig groot aandeel van hun werkingstoelagen moeten investeren in afbetalingen, waardoor er in feite onvoldoende geld overblijft om de school

draaiende te houden, is een probleem dat al tijdens de twee vorige legislaturen werd onderkend door de bevoegde ministers. Zij hebben mij ook met regelmaat gezegd dat ze het probleem zouden oplossen, maar we wachten nog steeds op een oplossing.

Voor Wallonië is er reeds enkele jaren wel een uitgewerkte oplossing, waardoor scholen die een beroep deden op het Nationaal Waarborgfonds slechts maximaal 25 procent van hun werkingstoelagen hoeven te gebruiken voor die afbetalingen. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag 27 van 17 september 2014 stelde u, als minister van Onderwijs, dat u onmiddellijk het probleem wou aankaarten en dat die definitieve oplossing moet worden uitgewerkt samen met de federale minister van Financiën. Met het oog daarop zou u contact opnemen zodra de Federale Regering gevormd zou zijn. De Federale Regering is ondertussen al een tijd aan de slag.

Minister, is er contact opgenomen met de federale minister van Financiën met het oog op een oplossing voor scholen met financiële problemen door een lopende lening via het Nationaal Waarborgfonds? Zo ja, welke oplossing is dat eventueel? Op welke wijze worden de betrokken schoolbesturen daarvan in kennis gesteld? Mocht er nog geen contact genomen zijn met de federale minister van Financiën, wanneer mogen we dat dan uiteindelijk verwachten?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, het probleem is technisch complex, maar belangrijk voor de scholen. Ik leg het kort uit. Het passief van het vroegere Nationaal Waarborgfonds voor Schoolgebouwen werd overgenomen door de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO). Dit gebeurde in het kader van het samenwerkingsakkoord van 7 augustus 1989 tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap. Bij decreet van 7 mei 2004 werd het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) als Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) met rechtspersoonlijkheid opgericht en trad AGION op als rechtsopvolger van DIGO.

Na de vorming van de Federale Regering, eind oktober 2014, is door mijn diensten, dus door AGION, een brief gericht aan de federale minister van Financiën, de heer Van Overtveldt, met de vraag tot regeling van de algemene volmacht voor het Nationaal Waarborgfonds. Het is een federale materie. Het gaat over federale waarborgen die in het verleden werden verstrekt voor de terugbetaling van bancaire leningen van schoolbesturen.

AGION moet bij de aanvang van elke federale legislatuur traditioneel een volmacht krijgen van de federale minister van Financiën. De voorbije 25 jaar werd er altijd gewerkt op basis van algemene volmachten. Ik kan u de hele voorgeschiedenis geven vanaf de heer Willy Claes op 2 mei 1990, mevrouw Mieke Offeciers-Van De Wiele op 26 mei 1992 en 20 juli 1992, de heer Herman Van Rompuy op 13 oktober 1993 en 5 juli 1995, de heer Rik Daems op 30 september 1999 en 21 maart 2001, de heer Didier Reynders op 23 juli 2001 en 12 mei 2006, de heer Steven Vanackere op 21 november 2012 en tot slot de heer Koen Geens op 20 maart 2013. En nu is het wachten op de heer Johan Van Overtveldt. Ik vind het eigenlijk te gek dat het op deze manier moet. Daarom geef ik u het lijstje mee en dat is ook de reden waarom de heer De Meyer mij een vraag stelt, denk ik.

Begin november 2014 heeft AGION de administratie van de federale minister van Financiën, de diensten van de Thesaurie, hierover ingelicht. We hebben nog geen antwoord ontvangen. Half november werd door AGION aan de Thesaurie een korte stand van zaken gegeven van de scholen met financiële moeilijkheden in verband met de waarborgleningen van het NWF. Volgens eerste summiere

informatie van AGION zouden een achttal scholen in de financiële problemen zitten in verband met de waarborgleningen. AGION heeft opnieuw de vraag gesteld voor een overlegmoment met de federale instanties. Vanmorgen heeft de federale Thesaurie, van de FOD Financiën, mijn kabinet opgebeld, waarschijnlijk naar aanleiding van de agendering van deze vraag. Ze hebben het initiatief genomen om een vergadering te beleggen met AGION, het kabinet van minister Van Overtveldt en mijn kabinet om een definitieve oplossing uit te werken. Deze vergadering zal asap worden geagendeerd om na te gaan hoe dit voor eens en voor altijd kan worden opgelost. Of anders moet minister Van Overtveldt zo snel mogelijk een algemene volmacht geven. Dit wordt beter opgelost zodat de lijst niet nog langer moet worden.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik wil niet te technisch worden en ik zal mijn repliek bondig proberen te formuleren. Vooreerst vind ik het een goede zaak dat de Thesaurie u gebeld heeft. Als het probleem zich niet oplost, zal ik daar in de toekomst nog vragen over moeten stellen. Laat het niet alleen over aan uw administratie. Ook uw twee voorgangers, de heren Smet en Vandenbroucke, hebben meermaals gezegd dat ze dit zouden oplossen in overleg met de federale minister.

Het klopt dat er een achttal scholen in zware financiële problemen zitten. Daarnaast zijn er nog tientallen scholen die meer dan 30 en sommige meer dan 40 procent van hun werkingsmiddelen moeten gebruiken voor de aflossing van de lening. Die zitten niet bij die acht, maar moeten er wel worden bijgeteld. Ik constateer – en dat ergert mij mateloos – dat uw Waalse collega's van Onderwijs creatiever zijn geweest in de onderhandelingen met de federale ministers van Financiën om wel oplossingen te bereiken. Ik hoop, minister, dat u een doorbraak zult realiseren. Uw administratie heeft de allerbeste bedoelingen, maar er zal extra politieke, ministeriële druk nodig zijn om dit probleem deze legislatuur, en liefst zo snel mogelijk, op te lossen. Op die manier kan het voor de acht waar er geen oranje maar een rood licht brandt, effectief tot een oplossing komen.

Voorzitter, u hebt begrepen dat ik binnen afzienbare tijd de minister hierover opnieuw zal ondervragen, in de hoop dat ze dan nog beter nieuws kan brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over GOK-omkadering – 692 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, dames en heren, dit was oorspronkelijk een schriftelijke vraag van 30 oktober 2014. Ik denk dat het op uw kabinet bijzonder druk is geweest. Ik heb ook heel veel geduld gehad. Toen er op 6 december nog geen antwoord was, heeft de administratie van het parlement mij gesuggereerd om de schriftelijke vraag om te zetten in een vraag om uitleg. Geduldig zijnde, heb ik nog een maand langer gewacht. Op 6 januari 2015 heb ik dan toch beslist om de vraag te laten omzetten.

De GOK-omkadering voor het secundair onderwijs voor de vijfde cyclus 2014-2017 daalt met 708 lesuren ten opzichte van de vorige cyclus 2011-2014. Een opvallende daling van het aantal GOK-leerlingen ligt hier aan de basis. 7649

leerlingen minder dan in 2011 tikken af tegen de GOK-indicatoren, namelijk studietoelagen, thuistaal niet het Nederlands en moeder zonder diploma van het secundair onderwijs. Die daling wordt verklaard door volgende gegevens: een toename van 8004 leerlingen bij wie het Nederlands niet de thuistaal is, een daling van 4910 moeders zonder diploma en een daling van 9637 leerlingen die een studietoelage krijgen. Vooral dat laatste cijfer verbaast me. Het gaat om bijna 10 procent minder studietoelagen in het secundair onderwijs, en dat in een tijd die toch vooral wordt gekenmerkt door economische schaarste en stijgende armoede.

Minister, zijn er effectief 9637 leerlingen minder in het secundair onderwijs die in aanmerking komen voor een studietoelage? Of heeft deze daling eerder te maken met de manier en het tijdstip waarop de aanvragen administratief verwerkt werken? Indien deze daling effectief te maken heeft met de manier en het tijdstip waarop de vragen verwerkt zijn, wat is dan het exacte aantal jongeren in het secundair onderwijs met een studietoelage? Indien blijkt dat scholen het slachtoffer werden van de manier waarop de aanvragen verwerkt werden, krijgen zij die uren en de bijhorende financiële werkingsmiddelen toch toegewezen? Op welke manier zal dat gebeuren?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, ik heb de cijfers die de heer De Meyer aanhaalt in zijn vraag, met veel interesse gelezen. Ik ben ook verbaasd. Met de lokale ervaring die ik heb, pretendeer ik niet een zicht te hebben op heel Vlaanderen. De cijfers spreken echter totaal tegen wat er aan de basis op heel veel plaatsen wordt gezien.

In het kader van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap (OVSG) hoor ik van vele schepenen van Onderwijs, niet alleen in hun bevoegdheid van inrichter van onderwijs maar ook vanuit hun regisseursrol, dat er net een verarmde situatie is van heel wat leerlingen tijdens de afgelopen jaren. Op sommige plaatsen is het er zeker niet op verbeterd. Dat is ook te zien in de uitstroom uit het secundair onderwijs en de indicatoren omtrent jeugdwerkloosheid.

Tussen 2008 en 2014 gaat het op bepaalde plaatsen sterk achteruit, in die mate zelfs dat het antwoord op deze cijfers mij erg interesseert. Ofwel wordt er op een andere manier geregistreerd. Dat zou verkeerd zijn, want dan registreren we niet wat in de praktijk gebeurt. Ofwel hebben we iets vastgesteld dat tegen de stroom ingaat en dan moeten we dat durven te zeggen. Het zou ook eens een positief tegenbericht zijn, maar het zou me echt verbazen. Ik heb niet kunnen nakijken of in een antwoord op een schriftelijke vraag van de heer De Meyer de regionale cijfers te zien zijn. Als dat niet het geval is, zou het wel goed zijn om die schriftelijk te krijgen.

De voorzitter: Het is inderdaad belangrijk te weten wat er aan de hand is.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Meyer, ik heb uw schriftelijke vraag inderdaad niet beantwoord, niet omdat het zo druk was op mijn kabinet, maar omdat ik het antwoord aan de kant had gelegd om te herlezen. Het ligt dus volledig aan mij. Toen waren we veel te laat met het antwoord en vernam ik dat u een vraag om uitleg wilde stellen.

Het is iets dat mij intrigeert en waarvoor ik nog geen sluitende oplossing heb. Ik zal proberen zo duidelijk mogelijk te zijn in mijn antwoord.

Sinds het decreet over de gelijke onderwijskansen, het GOK-decreet uit 2002, krijgen scholen met relatief veel kansarme leerlingen extra omkadering. Het gaat om leerlingen die bijvoorbeeld minder kansen hebben door hun financiële thuissituatie of door hun anderstaligheid. Dat worden de GOK-uren genoemd. In 2012 is de omkadering in het gewoon basisonderwijs grondig hervormd. Sindsdien worden er geen GOK-lestijden meer toegekend in de oude vorm, maar wordt in de basisomkadering een deel van de lestijden gebaseerd op leerlingenkenmerken. Zoals u weet, zijn dat de SES-lestijden (Socio-Economische Status).

Eerst wil ik u inzicht geven in de cijfers. Hoe maakt men de berekening? Voor het voltijds secundair onderwijs en voor het buitengewoon basis- en secundair onderwijs, is er een nieuwe GOK-cyclus gestart in 2014-2015. Die cijfers zijn gebaseerd op leerlingenaantallen van 1 februari 2014. Voor het gewoon basisonderwijs zijn die lestijden meestal berekend op basis van de telling van 1 februari 2014. Voor een aantal scholen, bijvoorbeeld nieuwe scholen of bij herstructureringen, werd de telling van 1 oktober 2014 gebruikt.

In het gewoon basisonderwijs worden er drie leerlingenkenmerken meegenomen in de berekening van de SES-lestijden: het laag opleidingsniveau van de moeder, de thuistaal niet-Nederlands en een schooltoelage. Voor de eerste twee kenmerken kunnen we gemakkelijk het aantal leerlingen meegeven dat hier op scoorde op de teldag van de school, relatief tot het aantal ingeschreven leerlingen. Voor de indicator schooltoelage is het verhaal een beetje anders. Daarvoor werd het percentage leerlingen met een schooltoelage per school berekend in 2012-2013, wat dan werd toegepast op het leerlingenaantal van 2013-2014.

Op die manier kom je tot een aantal cijfers voor het gewoon basisonderwijs, het buitengewoon basisonderwijs en het secundair onderwijs.

Het toekennen van uren binnen de driejaarlijkse GOK-cyclus is tijdens de vorige legislatuur gebeurd op basis van een decretale regeling die niet nieuw was en, zoals ik al zei, van diverse parameters afhankelijk is. Naast de indicator studietoelage, spelen ook het al dan niet behoren tot de trekkende bevolking, de thuistaal en het opleidingsniveau van de moeder een rol. Aan al die parameters zijn verschillende gewichten verbonden, waardoor de ene parameter zwaarder doorweegt dan de andere. Zo telt de indicator 'laag opleidingsniveau van de moeder' meer dan drie keer zwaarder door dan de indicator 'schooltoelage'.

Daarnaast is het ook goed ermee rekening te houden dat het leerlingenaantal in het gewoon voltijds secundair onderwijs een dalende trend vertoont. Tussen de teldatum van de vorige GOK-cyclus en de teldatum van de huidige cyclus was er een daling met 1,6 procent.

Collega's, wat het aantal toegekende GOK-uren betreft, is het inderdaad correct dat er een daling is met 708 uren in vergelijking met de vorige cyclus. Die daling is procentueel groter dan de daling in leerlingenaantallen en kan worden verklaard door twee elementen. Ten eerste zijn er 4910 leerlingen minder wier moeder een laag opleidingsniveau heeft. Ten tweede zijn er 9637 leerlingen minder die op de peildatum een schooltoelage kregen. Dat zijn de twee factoren.

Hoewel de daling van de 4910 leerlingen die scoren op 'laag opleidingsniveau moeder' minder lijkt dan de daling van de 9637 leerlingen met de indicator 'schooltoelage', is de invloed daarvan op het aantal toegekende GOK-uren groter. De daling van het aantal GOK-uren is voor bijna twee derde toe te schrijven aan de daling van de leerlingen die aantikken op de indicator opleidingsniveau van de moeder.

Naast een omkadering volgens de schalen in het secundair onderwijs, de normale uren leraar, in het schooljaar 2012-2013 van 967.000 uren, stonden er in dat schooljaar in totaal 15.785 GOK-uren in secundair onderwijs.

We zien ook dat er doorheen de jaren een fluctuatie is in het aantal ingediende aanvragen voor studietoelagen en het aantal toegewezen studietoelagen.

De heer Daniëls heeft een schriftelijke vraag gesteld die nog niet beantwoord werd. Daarin vraagt hij hoe iedereen scoort op de verschillende indicatoren. Die vraag sluit hier eigenlijk bij aan, je zou ze kunnen samenlezen. Maar het is een beetje te veel om al die cijfers hier mee te geven.

Mijnheer De Meyer, ik ga over tot uw concrete vragen. Volgens het decreet van 8 juni 2007, artikel 53, kan een aanvraag voor school- en studietoelagen ingediend worden vanaf 1 augustus en uiterlijk op 1 juni van het school- en academiejaar in kwestie. Aangezien het GOK-bestand op 15 juni van het school- of academiejaar bezorgd wordt, zijn in geen enkel jaar alle dossiers van dat jaar op dat moment al verwerkt. Dat is al heel lang zo. Wij hebben dat nu ook vastgesteld.

Daarnaast worden ook niet alle dossiers volledig ingediend. Aanvragers hebben volgens artikel 54 van datzelfde decreet tot uiterlijk 31 december van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie eindigt de tijd om hun dossier te vervolledigen indien dat onvolledig werd ingediend. Hierop zijn enkele uitzonderingen van toepassing die langer de tijd krijgen dan de hierboven vermelde datum.

Daardoor is het onmogelijk om alle aanvragen van het school- en academiejaar op 15 juni afgehandeld te hebben. Een ander gevolg hiervan is dat bij de behandeling van dossiers er telkens twee aanvraagjaren door elkaar lopen. Dat heeft natuurlijk ook een invloed op de behandeling van de dossiers.

Ik heb u gezegd dat de indicator 'opleidingsniveau van de moeder' veel zwaarder doorweegt. Maar als het over de studietoelage gaat, maakt de datum van 15 juni dat niet alles afgehandeld is. Ik ben dinsdag op bezoek geweest bij de dienst die al die aanvragen behandelt. Het is spectaculair wat zij allemaal moeten verwerken.

Het exacte aantal leerlingen in het secundair onderwijs met een schooltoelage kan pas worden berekend wanneer dat dossier niet meer kan worden herzien. Dat is een bijkomende factor. In het decreet van 8 juni 2007 staan enkele procedurele voorwaarden. Eén daarvan bestaat uit artikel 54. Daarin wordt vermeld dat een dossier dat onvolledig werd ingediend tot uiterlijk 31 december van het kalenderjaar kan worden vervolledigd. Toch kan op dat moment niet gesteld worden dat het aantal leerlingen al bekend is, omdat er, zoals ik daarnet zei, die uitzonderingen zijn waarvoor meer tijd wordt uitgetrokken. Er zijn verder nog een aantal decretale uitzonderingen. Het is dus onmogelijk om op 15 juni een exact cijfer te hebben.

Hoe ga je daarmee om? Ik probeer wat te relativiseren. In het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het geïntegreerd ondersteuningsaanbod in het gewoon secundair onderwijs van 6 september 2002 is opgenomen in artikel 4ter en artikel 19quater dat de indicator 'schooltoelage' voor de GOK-omkadering wordt bepaald door de toegekende schooltoelagen op 15 juni van het voorgaande schooljaar in aanmerking te nemen.

Die datum is in het Besluit van de Vlaamse Regering opgenomen omdat het niet opportuun zou zijn om nog langer te wachten. Maar men moet natuurlijk de uren toekennen aan de scholen voor men de berekening van de GOK-uren kan starten voor het volgende schooljaar. Die berekening is volledig correct volgens de

regelgeving gebeurd en kan niet herzien worden. Mijnheer De Meyer, het systeem is dus niet veranderd. Het besluit wordt correct toegepast.

U spreekt in uw vraag ook over de financiële werkingsmiddelen. De werkingstoelagen voor 2014-2015 worden berekend op basis van de toegekende schooltoelagen in 2013-2014. Dat is bepaald in artikel 8 van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de werkingsbudgetten in het basisonderwijs en de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs.

Bij de invoering van de indicator 'schooltoelage' in de GOK-berekening werd er budgettair rekening mee gehouden dat nog niet alle schooltoelages zouden zijn toegekend op 15 juni, maar dat de onderschatting gelijk verdeeld zou zijn over de scholen heen. Om de vergelijking te maken: voor de berekening van de GOK-omkadering in 2011 werden er 98.237 leerlingen in aanmerking genomen die voor het schooljaar 2010-2011 voldeden aan de indicator schooltoelage op 15 juni 2011. Voor de werkingstoelagen van 2011-2012 die berekend werden op basis van het bestand van 15 november 2011 over hetzelfde schooljaar 2010-2011, werden er in de eerste, tweede, derde graad samen 111.512 leerlingen in aanmerking genomen.

Dat gebeurde op basis van voorgaande elementen, met name: de GOK-uren werden correct berekend conform de bepalingen ter zake, en de afname van de GOK-uren is voornamelijk te wijten aan een daling van het aantal leerlingen die aantikken op de indicator 'opleidingsniveau van de moeder' en de indicator 'schooltoelage' waarbij de daling van de indicator opleidingsniveau van de moeder het zwaarst doorweegt in de daling van het aantal GOK-uren. Daarnaast werd in het berekeningsmechanisme bij de start al een correctie ingevoegd om compensatie te bieden voor het feit dat op 15 juni niet alle schooltoelagen toegekend zouden zijn. Er is dan ook geen objectieve reden om drastisch in te grijpen, maar we stellen wel vast dat er minder uren zijn. We moeten nu afwachten hoe de toestand volgend jaar en het jaar nadien zal zijn, maar ik denk niet dat we moeten ingrijpen in de regelgeving.

Dat is de reden, mijnheer De Meyer, waarom ik de indicator 'schooltoelage' heb laten liggen. Ik vond dat niet correct omdat we ze niet allemaal hebben, maar men heeft daar rekening mee gehouden in het budgettair pakket. Wij zoeken nu uit of het klopt en of er nog moet worden verfijnd. Ik wil die datum gerust opschuiven, maar men kan niet veel langer wachten.

Mijnheer De Ro, het klopt dat dit een beetje haaks staat op een aanvoelen, maar het systeem werkt natuurlijk zoals het werkt. Deze regering heeft beslist om de indicatoren te behouden en om niet zwaar te hersleutelen aan die gewichten. Tenzij er toch nog een verfijning mogelijk is wat de indicator 'studietoelage' betreft, leid ik af dat het aantal uren is verminderd.

Wat we nu ook aan het bekijken zijn, is of we iedereen bereiken. De discussie over de studietoelagen is hier al vaker gevoerd. Krijgt iedereen die recht heeft op een studiebeurs, er wel een?

Er zijn volgens mij momenteel geen redenen om de regelgeving te wijzigen. Ik houd het wel in het oog. We bekijken momenteel of er een verfijning mogelijk is in de studietoelagen. Dat is de reden waarom het wat heeft aangesleept. Ik ben zelf heel erg geïnteresseerd in de context. Ik ben daar nog niet helemaal uit. Ik bekijk of en zo ja, wat we kunnen verfijnen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Gezien de complexiteit wil ik u vragen of wij uw antwoord kunnen ontvangen zodat wij dit nog verder kunnen bestuderen.

Ik ben blij dat ik mijn vraag heb laten omzetten in een vraag om uitleg zodat we hier nog wat meer duiding krijgen naast de cijfers.

Minister, u zegt dat het besluit correct is toegepast en ik heb geen enkele reden om daaraan te twijfelen, maar als men wordt geconfronteerd met die cijfers, dan is het aanvoelen inderdaad dat dit wat haaks staat op wat onze dagelijkse observaties van en contacten met het onderwijsveld leren. In uw antwoord hebt u zelf aangebracht dat we dit dossier het best verder opvolgen en dat u na een jaar, wanneer u opnieuw cijfers hebt, het geheel kunt evalueren zodat u zich beter kunnen uitspreken over de vraag of het systeem al dan niet moet worden verfijnd. De volgende cijfergegevens zullen ons dat leren.

Minister Hilde Crevits: In het basisonderwijs is alles al geïntegreerd. Het systeem in het secundair onderwijs is anders. Het masterplan secundair onderwijs bevat daar een zinnetje over, met name dat we dit geïntegreerd moeten bekijken. Het is dus mogelijk dat dit de laatste GOK-cyclus op deze manier is. Ik kan echter niet vooruitlopen op beslissingen die we nog moeten nemen. We hebben lang gediscussieerd over de vraag of er iets gewijzigd moest worden aan de indicatoren. In het basisonderwijs hebben we dat probleem niet omdat dit geïntegreerd wordt bekeken.

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik kreeg het even warm en koud toen u zei dat u de indicatoren niet meer zou veranderen. Als ik het goed begrijp, betreft de GOK-omkadering extra lesuren voor leerkrachten om kinderen extra te kunnen ondersteunen. In het kader van het M-decreet zal er extra omkadering nodig zijn en die kan worden berekend via die GOK-uren en de SES-uren in de lagere school. Maar dan zullen er toch extra indicatoren toegevoegd moeten worden? Of haal ik nu twee zaken door elkaar?

Minister Hilde Crevits: In het M-decreet is er in een waarborgregeling voorzien voor het geval zich verschuivingen voordoen. Dit heeft niets te maken met de GOK-omkadering en de vier indicatoren. We starten op 15 februari met tellingen. Daarbij gaan we na welke verschuivingen zich voordoen en welke extra's nodig zijn. Wat de middelen daarvoor betreft, moet in een apart uitvoeringsbesluit worden nagegaan hoe die worden toegekend. Het gaat dus over twee afzonderlijke zaken. Ik wil alles integreren, maar ik heb intussen geleerd dat dat niet evident is.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Houdt het departement Onderwijs centraal cijfers bij over het aantal diploma's secundair onderwijs? Dat is toch het criterium waarvan u daarnet zei dat het met meer dan vierduizend is gedaald. Kan deze significante knik worden bevestigd? Kunt u de cijfers bekijken die bij het departement voorhanden zijn over de periode van twaalf tot achttien jaar geleden? Is er in die periode effectief iets veranderd?

Minister Hilde Crevits: Ik zal dat eens bekijken. We hebben niet alle cijfers tot verder in het verleden.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Ik weet dat er een deel gedigitaliseerd is, maar ik weet niet hoe lang dat teruggaat. Het zou wel interessant zijn om te weten dat

er bijvoorbeeld vijftien jaar geleden een stijging is geweest van het aantal mensen dat gediplomeerd uit het secundair onderwijs is weggegaan.

Minister Hilde Crevits: We moeten nagaan of we daar nog data over terugvinden.

Die knik heeft natuurlijk te maken met de vorige GOK-cyclus van drie jaar geleden. Het is natuurlijk niet op één jaar gebeurd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de meest recente ontwikkelingen inzake de eindeloopbaan- en pensioenregeling voor het Vlaams onderwijs – 738 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, in de vergadering van de commissie Onderwijs van 6 november 2014 heb ik over hetzelfde onderwerp een vraag om uitleg gesteld.

Minister, uit uw open en uitgebreide antwoord herinner ik me dat er toen – onder meer naar aanleiding van de brief die u had geschreven – een bespreking was gepland met de federale minister van Pensioenen en met alle andere ministers van Onderwijs. Bedoeling was toen om in ieder geval te pleiten voor de grootst mogelijke transparantie en om een aantal overgangstermijnen aan de orde te stellen, in het bijzonder voor wie het einde van de onderwijsloopbaan in het verschiet ligt en voor wie de nakende pensioenhervorming op korte termijn mogelijk ingrijpende gevolgen zou hebben.

Minister, ook onthoud ik uit uw antwoord van 6 november 2014 dat u hoopte dat het sociaal overleg op federaal niveau over de concrete maatregelen snel zou kunnen worden gestart en u zelf ook met de Vlaamse sociale partners de gevolgen van dichtbij zou opvolgen en zou nagaan of er ook bijsturingen in de Vlaamse regelgeving nodig zouden zijn.

In de eerste werkweek van het nieuwe jaar ontvingen we vanuit de media dan weer signalen dat leraars tot negen maanden vroeger dan gepland het onderwijs vaarwel zeiden, wellicht door de onzekerheid over hun eindeloopbaanregeling die de voorbije weken nog niet is weggenomen. In diezelfde media werd ook verwezen naar 'verder overleg' dat eind januari 2015 zou plaatsvinden binnen de Nationale Pensioencommissie. En tot slot konden we ook vernemen dat de Vlaamse Regering ervoor ijvert om de oude voorwaarden intact te houden voor wie tot 1 januari van 2015 gebruik kon maken van de tbs-regeling (terbeschikkingstelling). De woordvoester van de minister van Onderwijs werd als volgt geciteerd: "Wie tot eind dit schooljaar wil lesgeven, kan aan de oude voorwaarden uittreden, als het van de Vlaamse Regering afhangt."

Minister, kunt u aangeven welke de belangrijkste resultaten zijn van uw onderhoud van 20 november 2014 met uw federale collega's en de Waalse en Brusselse ministers van Onderwijs? Is er inmiddels verder sociaal overleg geweest waar de Vlaamse en federale overheden bij betrokken waren? En zo ja, kunt u aangeven welke elementen u en de Vlaamse Regering hebben voorgelegd en welke mogelijke resultaten er op dit ogenblik zijn? Klopt het dat de Vlaamse Regering ervoor ijvert om de oude eindeloopbaanvoorwaarden intact te houden

voor wie tot 1 januari 2015 gebruik kon maken van de tbs-regeling? Kunt u bevestigen dat er de voorbije weken meer leraren dan aanvankelijk te verwachten was, het onderwijs vaarwel hebben gezegd en dat de onzekerheid over de federale pensioenhervorming aan de basis lag? Hebt u inmiddels het overleg gestart met de Vlaamse sociale partners en hebt u al een aantal stappen gezet om na te gaan of er ook bijstellingen in de Vlaamse regelgeving nodig zouden zijn? Kunt u aangeven op welk ogenblik er volledige duidelijkheid zal zijn over de pensioen- en eindloopbaanregeling in het Vlaamse onderwijs?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, het cruciale punt in de vraagstelling is rechtszekerheid. Mensen willen weten waar ze aan toe zijn. We moeten situaties zoals in de kerstvakantie vermijden waarin scholen leerkrachten massaal hebben aangezet om op 1 januari te stoppen omdat ze anders langer zouden moeten werken enzovoort.

Het is goed om mensen die inderdaad in een tbs-regeling zitten – en dan heb ik het over de mensen uit de overgangsperiodes van 1 januari 1954 tot 1 september 1957, gekoppeld aan de verschillende berekeningen van het wachtgeld dat inderdaad degressief is –, duidelijkheid te verschaffen. Wie vroeger uit kon stappen maar ervoor gekozen heeft om toch langer te werken, moeten we blijven aanmoedigen om langer te werken. Voor wie niet kon uitstappen, moeten we onderzoeken hoe zij langer kunnen werken, hoe we dat gradueel opbouwen.

Want ik wil u toch waarschuwen: in het onderwijs bestaat nog altijd het systeem van opgebouwd ziekteverlof. Ik wil de term niet gebruiken die daar in het verleden wel voor werd gebruikt, om bepaalde partners die nu deze vergadering aan het bekijken zijn, niet door het plafond te jagen. Het zou niet goed zijn, niet voor het Vlaamse budget en ook niet voor het federale budget, dat er heel veel mensen plots ziek worden.

Dus: duidelijkheid creëren voor de mensen in de tbs-regeling, duidelijkheid creëren voor de mensen die nog niet in de tbs-regeling zitten maar het hadden kunnen doen, duidelijkheid creëren voor de mensen die dicht bij hun pensioen staan, en zorgen dat mensen effectief langer zullen en kunnen werken.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, minister, ik sluit me aan bij de collega's en ik wil ook de onrust die er op het terrein is, vertalen. Heel veel jonge vijftigers zijn inderdaad op zoek naar rechtszekerheid. Ik ken een aantal mensen die overhaast hun aanvraag hebben gedaan en die snel duidelijkheid willen krijgen. We weten allemaal dat er een tekort is aan mensen in het onderwijs. Het zou niet goed zijn om die onzekerheid te laten duren met een vervroegde uitstroom als gevolg, vaak van gemotiveerde mensen, maar die niet tot hun 65 jaar willen blijven.

Minister, wat belangrijk is, zijn de mogelijkheden van systemen als loopbaankrediet. Sinds de zesde staatshervorming is Vlaanderen bevoegd. Probeert u voor het onderwijzend personeel in een aantal mogelijkheden te voorzien die vandaag misschien onderbelicht blijven? Dat is een belangrijk signaal. Als we mensen vragen om langer te werken, is het belangrijk dat ze dat kunnen in een ontspannen loopbaan en dat de vormen van loopbaankrediet zo aangepast mogelijk zijn. Ook in het onderwijs zijn er uiteraard een aantal zware beroepen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik heb veel interessante dingen gehoord.

Mijnheer Daniëls, de camera werkt niet, dus niemand kan volgen.

Mijnheer De Meyer, waar staan we vandaag? Er is overleg geweest met de minister van Pensioenen Bacquellaine. Dat heeft een aantal resultaten en verduidelijkingen opgeleverd.

Ten eerste, de afbouw van de diplomabonificatie voor het vaststellen van de pensioneringsdatum zal pas starten in 2016. Ten tweede, er is geen sprake van een afbouw van de diplomabonificatie voor de berekening van het pensioenbedrag. Drie, voor de personen wier pensioen volgens de huidige wetgeving kan ingaan in het jaar 2015, wijzigt er niets. Vier, al wie in 2015 aan de pensioenvoorwaarden voldoet maar zijn of haar beroepsactiviteit toch voortzet, kan zich ook in de toekomst op deze pensioenvoorwaarden blijven beroepen. Vijf, voor de personen die zich reeds in tbs voorafgaand aan de oppensioenstelling bevinden en voor wie vooraf een formele datum van oppensioenstelling is vastgesteld, wijzigt er niets. De datum blijft behouden, ook wanneer voor deze mensen de vroegst mogelijke datum van oppensioenstelling zich situeert na 2015. Al wie al op terbeschikkingstelling is, kan dat dus ook blijven. Zes, voor lopende of nieuwe aanvragen voor een terbeschikkingstelling voorafgaand aan de oppensioenstelling waarbij de pensioneringsdatum nog valt binnen 2015, wijzigt er ook niets. Dat is alles wat we nu al zeker weten.

Hoe zit het met het verdere overleg? Het voorontwerp van wet die de wijzigingen aanbrengt aan de pensioenwetten is op 19 december 2014 onderhandeld op het Comité A, het gemeenschappelijk comité voor alle overheidsdiensten. De onderhandelingen zijn nog niet afgesloten en zullen worden voortgezet op 29 januari 2015.

Op het overheidsoverleg voorafgaand aan het Comité A van 19 december 2014 heeft de Vlaamse overheid het standpunt ingenomen dat wie op 1 januari 2015 een recht had verworven op het stelsel van terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen, maar hiervan geen gebruik heeft gemaakt, nog volgens de oude pensioenvoorwaarden op pensioen zou kunnen gaan. Personeelsleden die vrijwillig opteerden om geen gebruik te maken van de uitstapregeling en dus langer gewerkt hebben, mogen niet worden geconfronteerd met strengere regels dan leeftijdsgenoten die wel al gebruik gemaakt hebben van deze uitstapregeling.

Dat sluit aan bij het algemene aanvoelen hier. Voor iemand die al is uitgestapt, was het dus goed. Iemand die niet was uitgestapt, maar wel het recht had, kan niet plots worden verplicht om langer te werken. Dat is een moeilijke situatie. Wij hebben het standpunt ingenomen dat we die ongelijkheid niet mogen laten bestaan. Daarover komt het Comité A dus opnieuw samen op 29 januari 2015. U weet dat het gaat om een federale wet, ik geef u ons standpunt.

Mijnheer De Meyer, ik geef u de naakte cijfers. Het aantal personeelsleden dat op 1 januari 2015 een tbs voorafgaand aan het rustpensioen heeft laten ingaan, bedraagt 408. Als we dat afzetten tegen de cijfers op 1 januari 2014 – toen waren het er 361 –, zien we een stijging met 13 procent. In december 2014 werden nog 56 aanvragen ingediend tegenover 17 in december 2013. Er is een effect, dat kan niet worden ontkend.

Samen met de sociale partners volgen wij uiteraard het effect van alle maatregelen van dichtbij op, zowel qua inhoud als qua timing, en gaan we na op welke manier in Vlaanderen bijstellingen aan de regelgeving nodig zouden zijn. Als mensen op termijn langer moeten werken, is het zeker ook van belang aandacht te hebben voor een loopbaan die langer werken voldoende

aantrekkelijk houdt. Dat brengt ons weer bij het debat dat al werd aangekondigd bij de eerste vraag vandaag.

Dus, collega's, ja, er is een effect van de maand december. Wij hebben het standpunt ingenomen dat wie al rechten heeft, ze zou kunnen houden. Maar daarover wordt verder onderhandeld op 29 januari 2015.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik heb niet alles kunnen noteren, maar wij zullen uw antwoord wel ter beschikking krijgen. Bijzonder belangrijk is dat er heel duidelijk wordt gecommuniceerd, zodat de mensen op het veld weten welke beslissingen er al zijn genomen. Er zijn heel veel vragen en dat is begrijpelijk.

U wijst erop, minister, dat er verder sociaal overleg zou zijn. In dit kader lijkt me dat zeer belangrijk. Ook moet er met de federale overheid verder overleg zijn, want er zijn nog veel anomalieën. De federale en de Vlaamse regelgeving sporen niet altijd. Ik geef één voorbeeld. Ik heb het deze voormiddag ook aan uw kabinet laten bezorgen.

Iemand vraagt na ruim dertig jaar lesgeven aan om vier vijfde te werken. De RVA geeft het antwoord dat men dat enkel kan aanvragen zes maanden voor men effectief op vier vijfde overschakelt. Men moet de aanvraag nog doen voor 31 december 2014. De RVA moet de uitkeringsaanvraag ontvangen voor 1 april 2015. De ingangsdatum van het tijdskrediet situeert zich voor 1 juli 2015. Daarnaast is er de Vlaamse regelgeving. Die stelt dat men pas op 1 september kan instappen in loopbaanonderbreking, en niet op 1 juli.

U begrijpt, minister, dat mensen in die situatie het liefst zouden hebben dat de regelgeving wordt aangepast. Zowel de Vlaamse als de federale regelgeving biedt het perspectief dat het nog mogelijk zal zijn volgend jaar. Maar zoals het nu is bepaald, wordt het onmogelijk gemaakt.

Dat is een praktijkvoorbeeld. Daarnaast gaan we zeker in de loop van de volgende weken en maanden nog worden geconfronteerd met anomalieën, waarvoor we best zo spoedig mogelijk oplossingen zoeken. Alvast bedankt, minister, voor het antwoord, voor het engagement, voor de reeds behaalde resultaten. Het blijft noodzakelijk om het dossier alert te volgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Gennez tot Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over omgaan met armoede in het onderwijs – 759 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Kathleen Helsen

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp-a): Minister, we hebben de cijfers uit het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2014 van OASeS. Daarin stond toch een opvallende conclusie: "37 procent van de Belgen tussen 25 en 59 jaar die opgroeiden in een gezin met een slechte of zeer slechte financiële situatie, is arm of sociaal uitgesloten, tegenover 15 procent respondenten die opgroeiden in een financieel welstellend gezin."

Ook op het vlak van opleidingsniveau wordt er een groot effect gezien. "Driekwart van de hooggeschoolde respondenten had minstens één ouder met een hoger onderwijsdiploma, terwijl dat bij kinderen van laaggeschoolden op 23 procent uitkwam." De onderzoekscijfers, minister, bevestigen nog maar eens wat we al lang weten, namelijk dat kinderen met ouders die een lage sociaal-economische status hebben, vrijwel altijd slechter presteren in ons onderwijs.

Ze hebben thuis vaak geen plaats om rustig hun huiswerk te maken of om te studeren, of ze missen de ondersteuning die sommige leerlingen in kansrijke gezinnen wel hebben. Er is duidelijk een verband tussen hoe je gezin er financieel in zit en hoeveel kansen je krijgt in het onderwijs. Het is niet omdat je arm bent, dat je per se slecht moet presteren op school. Toch weten we dat de omkadering en een aangepaste schoolse context een positieve stimulans kunnen bieden aan alle leerlingen, en in het bijzonder aan die leerlingen in een financieel precaire gezinssituatie.

Vorige week hoorden we dat een aantal hogescholen in hun pakketten lerarenopleiding in specifieke aandacht voorzien om aan armoedetectie te kunnen doen, en dat al vanaf de kleuterklas. Dat juichen we uiteraard toe. U hebt zelf ook te kennen gegeven dat u dat belangrijk vindt. Natuurlijk is het nog belangrijker om op de oorzaken, de armoede op zich en de ongelijkheid te blijven inzetten.

Minister, we moeten niet alleen in de lerarenopleiding de detectie naar armoede versterken. Hoe kunnen we in het onderwijs verder de kloof tussen leerlingen met een lage sociaal-economische status en leerlingen uit een meer kansrijke omgeving dichten en tegelijk de lat in het onderwijs hoger leggen voor alle leerlingen? Hoe wilt u middenveldorganisaties zoals de Verenigingen waar armen het woord nemen en de vzw SOS Schulden Op School betrekken in het beleid? In antwoord op een vraag van november gaf u te kennen te werken aan een monitor transparante schoolkosten. Wat is de stand van zaken? Wanneer mogen we de eerste resultaten verwachten?

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Minister, we vernamen inderdaad dat een aantal hogescholen, waaronder Odisee, Arteveldehogeschool en de Karel de Grote-hogeschool een lessenpakket hebben ontwikkeld voor toekomstige kleuteronderwijzers, onder de noemer 'de kloof een beetje dichten, sociale emancipatie van schoolleven'. De N-VA juicht dat initiatief toe. Het is belangrijk dat leerkrachten tijdens hun opleiding leren omgaan met kinderen die in kansarmoede leven. Signalen van kleuters in kansarmoede moeten herkend kunnen worden. Het is ook goed dat er wordt ingezet op sensibiliserende projecten met betrekking tot kostenbeheersing in het secundair onderwijs.

Daarnaast is het volgens mij ook raadzaam dat leerkrachten eveneens geïnformeerd worden over de instanties die professionele hulp kunnen bieden. Ze kunnen het misschien wel detecteren, maar wat dan? Bent u bereid om hieromtrent initiatieven te nemen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, dames en heren, eerst en vooral moeten we stilstaan bij hoe we de kloof tussen leerlingen meer kunnen dichten. Om de lat hoger te leggen, moeten de leerprestaties van leerlingen mee in rekening worden gebracht en moet worden geprobeerd die te verbeteren. Dat is een deel van het pedagogisch didactisch handelen van de school.

Het dichten van de kloof tussen leerlingen moet geïntegreerd worden bekeken. Er wordt gewerkt aan een nieuw Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA). Dat zal later aan het parlement worden bezorgd. Het onderwijs zal nooit armoede op zich kunnen uitroeien, maar kan wel een belangrijke bijdrage leveren om gelijke onderwijskansen te realiseren en om ervoor te zorgen dat signalen van armoede goed worden herkend.

Een week geleden heb ik mijn steun gegeven aan het schitterende initiatief dat door een aantal lerarenopleidingen is genomen. Ze zijn concurrenten van elkaar op een aantal vlakken, maar als het gaat om het herkennen van armoedesignalen bij kleuters werken ze samen. Ze proberen daar meer aandacht aan te geven in de opleiding. Er zijn nog drie of vier opleidingen die niet meestappen. Eigenlijk zou elke lerarenopleiding in Vlaanderen van dezelfde tool gebruik moeten maken omdat het zo cruciaal is. Eender waar je studeert, moet je leren om signalen van armoede te herkennen. Dan kun je er op een goede manier mee omgaan. Dat duldt geen concurrentie. Het is een zeer sterk initiatief waarin al tien kleuteropleidingen zijn gestapt. Ik ga ervan uit dat iedereen dat uiteindelijk zal doen.

Herkenning is één zaak, maar je kunt ook nagaan wat je eraan kunt doen. We proberen stappen te zetten om de school- en studietoelagen nog automatisch toe te kennen. Ook streef ik ernaar om kleuters zo vroeg mogelijk in een stimulerende schoolomgeving te brengen en hun ontwikkelingskansen goed te ondersteunen. Vlaanderen zit wat betreft kleuterparticipatie aan de wereldtop. Er is de inschrijving, maar ook de aanwezigheid is belangrijk. Er moet goed worden opgevolgd of ze voldoende aanwezig zijn en of ze voldoende rijp zijn om naar het eerste leerjaar te gaan.

Ik overweeg een taskforce gelijke kansen op te richten. Momenteel bekijk ik hoe deze samengesteld kan worden met inbegrip van een specifieke plaats voor de armoedeorganisaties. Het Vlaams netwerk nam de kans al te baat om hun ideale CLB voor te stellen, wat een meerwaarde betekent voor de hervorming van de leerlingenbegeleiding. Ik kom daar later in mijn antwoord op terug. In de taskforce wil ik het hele middenveld betrekken. Ik heb dat op mobiliteit ook gedaan. Niet om te versnipperen, maar door overleg te plegen met het middenveld over onderwijs kunnen er op vlak van signaalherkenning en aanpak extra dingen worden gedetecteerd. Periodiek overleg is aan de orde.

Er is regelmatig overleg tussen het Netwerk tegen Armoede en mijn diensten, waarmee een relatief goede samenwerking loopt. Op het eerste overleg dat er was, hebben we meteen een volgend overleg afgesproken. Dat vond plaats in december en ging over het ideale CLB volgens mensen in armoede. Dat was een erg aangenaam overleg. In het verlengde daarvan was er aanvullend overleg met De Vrienden Van het Huizeke vzw uit Brussel over onderwijs, armoede, functionering CLB en concrete samenwerking met lokale scholen. Verder had mijn kabinet ook overleg met Welzijnszorg op 1 oktober 2014 en het Minderhedenforum op 13 november 2014. Ook is er overleg met de vzw SOS Schulden Op School. Die groepen horen allemaal thuis in onze taskforce gelijke kansen.

Wat de monitor transparante schoolkosten betreft, is het onderzoek gegund aan de KU Leuven. Ides Nicaise is de promotor en coördinator. Momenteel bevindt het onderzoeksproject zich in de tweede fase, zijnde de verdiepingsfase. Hierbij wordt nagegaan welke kennis nodig is om tot een studiekostenmonitor te komen. Dat onderzoek heeft nog wat tijd nodig en er is afgesproken dat het eind dit jaar volledig zal zijn afgerond en opgeleverd. Het is de bedoeling om met iets te komen dat werkbaar is en dat vraagt iets meer onderzoek dan een simpele Excel-tabel. Het moet goed wetenschappelijk onderbouwd zijn. Mevrouw Gennez, het

zal dus nog enkele maanden duren. Het is van belang dat het werk goed wordt gedaan.

Dat ontslaat uiteraard de scholen niet – laat me daar zeer duidelijk in zijn – van hun verantwoordelijkheid om op voorhand en zeer transparant en in overleg met de oudervereniging en het schoolbestuur, te communiceren over de schoolkosten. Het is niet omdat er geen monitor is, dat men niet transparant moet zijn. Die monitor zal een extra werkinstrument zijn, maar ontslaat de scholen niet van hun verantwoordelijkheden.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat het onderzoek naar die monitor voldoende diepgaand wordt gevoerd en dat we snel, op het eind van het jaar, tot actie kunnen overgaan zodat we volgend schooljaar meer zicht krijgen op de schoolkosten. De maximumfactuur is een instrument dat deze kosten beheersbaar houdt. We betreuren dat voor het kleuter- en basisonderwijs de mogelijkheid wordt gecreëerd om ze op te trekken. Als in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs de brede eerste graad er eventueel zou komen – waar we natuurlijk voorstander van zijn –, willen we toch nog eens pleiten om te overwegen om ook hier een maximumfactuur in te voeren, naast een monitoring en de transparantie van de kosten. Vooral in het secundair onderwijs zijn de kosten zeer verschillend tussen richtingen en tussen scholen. Dat is ook bepalend voor de schoolkeuze. Op die manier leidt het ook tot segregatie. Dat moeten we toch absoluut vermijden om de kwaliteit en de kracht van het onderwijs te versterken.

Minister, kunt u een timing geven waarmee u de taskforce 'gelijke kansen' wilt installeren?

Ik wil ook nog een oproep doen om lokaal met de stads- en gemeentebesturen de activiteiten van de LOP's te monitoren, meer dan men vandaag doet. U zegt zelf dat niet iedereen in zijn reglement duidelijk aangeeft wat de schoolkosten voor het jaar zullen zijn. Ouders hebben daar niet altijd voldoende zicht op. Minister, overweegt u een initiatief om lokale besturen, scholengroepen, scholen aan te zetten om de kostentransparantie sterker te maken? We merken dat er tijdens het schooljaar nogal eens kosten durven bij te komen die initieel niet gepland waren, als er geen maximumfactuur bestaat uiteraard.

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Minister, u hebt ook al gezegd dat leerkrachten kunnen detecteren als mensen de rekening niet kunnen betalen. Het is belangrijk om leerkrachten daarbij voldoende ruggensteun te geven in de opleiding. Hoe ga je om met die ouders die je voor je krijgt bij een oudercontact?

Een tip is om te werken met ervaringsdeskundigen. In onze gemeente doen we dat en het kan heel verhelderend zijn om inzicht te krijgen in hoe zij ermee geconfronteerd willen worden.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Gennez, ik was eigenlijk verrast dat de taskforce nog niet bestond. Ik vind ze nuttig, zeker omdat ik alle organisaties apart heb ontvangen en er is nood aan. Ik wil vooral operationeel overleggen. Voor mij mogen de steden en gemeenten en de LOP's erbij zijn, maar het moet een operationeel overleg zijn dat gaat over de praktische problemen waarmee men wordt geconfronteerd. Dat is voor mij het belangrijkste.

Ik wil dat niet in decreten of reglementen gieten; het is eerder om goed de vinger aan de pols te kunnen houden.

Ik neem ook de andere suggesties zeker mee. We moeten er vooral voor zorgen dat scholen verantwoord en transparanter omgaan met hun uitgavenbeleid. En als er signalen van armoede worden opgepikt, moeten die zo goed mogelijk worden opgevangen en moeten kansen worden geboden tot goed onderwijs. De manier om hieruit te geraken – en dat bevestigt iedereen – is een diploma of kwalificatie halen. Vandaar nog eens mijn grote appreciatie voor het opleidingsinitiatief dat klein lijkt, maar dat cruciaal kan zijn in het herkennen. Alles begint met herkenning en detectie van de problematiek.

De taskforce zal zo snel mogelijk worden opgestart. Ik heb alle organisaties al apart gezien, we moeten ze nu nog samenbrengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.